

KONFERENCIJA O PRAVILNIKU NA NOVI PREMJER II. i III DIO.

U Beogradu se, u prostorijama Glavne Geodetske Uprave, održala od 4.—9. IX. 1956 konferencija na kojoj se raspravljalo o novom pravilniku za premjer II. i III. dio.

Konferenciji su prisustvovali predstavnici geodetskih uprava pojedinih republika, koje su još ranije primile na uvid nacrt pravilnika da ga prouče i dadu svoje primjedbe.

Pojedine geodetske uprave razradile su svoje primjedbe na pojedine stavke pravilnika i podkrijepile ih nizom tabelarnih prikaza i tabela. Na osnovu toga, a također i obzirom da je o pojedinim paragrafima pravilnika bilo različitih gledišta, diskusija na konferenciji je bila veoma živa, plodna i na stručnoj visini. Delegati Geodetske uprave Hrvatske podkrijepili su svoja izlaganja brojnim dokazalima, a također djelomično i predstavnici Slovenije i Srbije. Svakako da su ova različita gledišta bila posljedica različitih iskustava, stanja i potrebe u pojedinim republikama, pa je to ujedno dokaz, da je prilično teško donijeti jedan pravilnik, koji bi bio univerzalan za cijelu Jugoslaviju, a da bi bio ujedno i dobar. Zato su se delegati sporazumjeli, da se pravilničke odredbe tako postave, da bi omogućile primjenu raznih mogućnosti u praksi, koji bi najbolje odgovarali potrebama i mogućnostima republika. Na osnovu praktičkih iskustava i rezultata bi se onda kasnije donijele konačne odluke o definitivnim propisima, koji bi bili na snazi za cijelu Jugoslaviju.

Pravilnik predviđa izvjesne promjene u načinu računanja poligonske mreže, u granicama dozvoljenih odstupanja, kod čega se uvoda pravilniji kriterij obzirom da se upoređenja odstupanja vrše prema linearnoj uzdužnoj i poprečnoj pogrešci, a ne prema

ukupnom linearnom odstupanju f_d kao dosada. Kod toga naravno bi trebalo da dozvoljena odstupanja ne budu suviše stroga, kod onih radova, gdje to specijalne okolnosti ne zahtijevaju.

Delegati Hrvatske podnijeli su vriednu dokumentaciju o točnosti mjerenja dužina novim tahimetrima Wild RDS, na osnovu čega se moglo dobiti uvida o korisnosti primjene optičkog mjerenja dužina u teško prohodnim, zaraštenim i brdovitim terenima, gdje konfiguracija terena onemogućava da se potpuno uklone sistematske pogreške u redukciji dužina na horizont mjerenje neposredno vrpcom. Optičko mjerenje dužina unatoč svojim nedostacima, u ovakvim slučajevima daje bolje rezultate, a efekat u radu se neobično povećava. Prijedlog da se i ovaj način mjerenja pravilnički predvidi, koji su podnijeli predstavnici GU Hrvatske, je prihvaćen.

Također je prihvaćen prijedlog predstavnika GU Slovenije, koji se odnosio na računanje visinskih razlika u poligonskoj mreži, tj. da se propiše jedan način, a ne 6 ili 7 posebnih slučajeva, kako je pravilnik predviđao.

Na kraju diskusije je zamjenik direktora SGU-e Ing. Živković, zaključujući diskusiju, napomenuo, da je razlika između starog i novog pravilnika veoma velika. Stari pravilnik donesen je bio bez nekih prethodnih iskustava, jer su tako potrebe premjera Srbije i Makedonije zahtijevale. Danas je sasvim druga situacija, naša geodetska služba ima za sobom velike radove i iskustva, a obzirom na specifične potrebe pojedinih republika potrebno je da se o tome vodi računa. Prema tome i u vezi s primjenom novih metoda rada i pribora, novi pra-

vilnik daje široku mogućnosti u radu i primjenu onih metoda, koje se u praksi pokažu kao najbolje i najekonomičnije. Na osnovu ovih diskusija pra-

vilnik će biti redigiran i umnožen do nove terenske sezone 1957., tako da će se u novoj terenskoj sezoni stručnjaci moći s njime služiti.

DOKTORAT O KOMASACIJAMA

Na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu branio je 15. IX. 1956 Nemanja Tanasić, asistent Pravnog fakulteta u Sarajevu, doktorsku disertaciju pod naslovom **Rascjepkanost poljoprivrednog posjeda i problem njegovog grupisanja.**

Teza Dr. Tanasića obuhvaća oko 220 tipkanih stranica sa slijedećim poglavljima: Uvod — Dio I: Rascjepkanost posjeda i njegove posljedice — Pojam i uzroci — Stepen rascjepkanosti u Jugoslaviji — Kretanje rascjepkanosti posjeda poslije drugog svjetskog rata — Opći osvrt — Utjecaj agrarne reforme i kolonizacije od 1945 g. na daljnje drobljenje i parcelizaciju posjeda — Utjecaj Uredbe o imovinskim odnosima i reorganizaciji SRZ od 28. marta 1953 god. i Zakona o poljoprivrednom zemljišnom fondu od 27. maja 1953 g. na rascjepkanost posjeda — Utjecaj ostalih faktora na promjene na zemlji. posjedu — Posljedice rascjepkanosti posjeda — Neke specifične posljedice rascjepkanosti poljoprivrednih posjeda u Jugoslaviji — Dio II: Mjere grupisanja posjeda koje su dosad preduzimate — A. Grupisanje društvenog (socijalističkog) posjeda — 1. Arondacija — 2. Prvi arondacioni propisi — 3. Arondacija po Uredbi od 4. XII. 1946 — 4. Arondacija po Uredbi od 2. XI. 1951 — 5. Izvođenje arondacije — 6. Rezultati arondacije — 7. Djelovanje arondacije na poljoprivredu — B. Grupisanje individualnog (privatnog) posjeda. — 1. Individualne akcije grupisanja posjeda — 2. Komasciona operacija — (planska komasacija) — 3. Grupisanje privatnog posjeda u Jugoslaviji — 4. Komascija u Hrvatskoj (bez Dalmacije, sa Srijemom). — a. Prve komascione operacije u Hrvatskoj — b. Urbarske komascije — c. Komasciranje posjeda u periodu samostalnog zakonodavstva o komasciji — d. Rezultati i ekonomsko djelovanje komascije po zakonskim člancima VII i XXXIX od 1908 g. — 6. Komascije u Sloveniji — 7. Komasciona djelatnost u ostalim jugosl. ze-

mljama — 8. Izvođenje komascije u predratnoj Jugoslaviji — 9. Grupisanje privatnog posjeda (komascija) u FNRJ — a. Vrsta i način izvođenja komascije — b. Sadašnja komasciona djelatnost u Jugoslaviji u poređenju sa komascijama u prošlosti i savremenom komascionom djelatnošću u svijetu. — Dio III: Problem grupisanja posjeda danas — A. Problem grupisanja društvenog (socijalističkog) posjeda — B. Problem grupisanja individualnog (privatnog) posjeda — 1. Korisnost grupisanja posjeda — 2. Rezultati grupisanja u inozemstvu — 3. Potreba grupisanja individualnog (privatnog) posjeda u Jugoslaviji — 3. Koji su oblici komascije mogući kod nas — a. Komascija zemljišta po gazdinstvima (gospodarstvima) — b. Komascija zemljišta po potesima i plodorednim poljima — c. Ostali oblici komascije — C. Neki problemi u vezi sa grupisanjem zemljišta — 1. Grupisanje zemljišta i problem agrarne prenaseljenosti — 2. Problem očuvanja rezultata grupisanja za buduće generacije — 3. Problem usitnjenosti posjeda i pitanje veličine gazdinstva — IV. Zaključak — V. Literatura (na našem, njem., engl., franc. i ruskom jeziku; oko 80 djela).

U uvodu autor svoj zadatak označuje ovako: »S jedne strane potrebno je pronaći forme grupisanja (posjeda), koje će pronaći forme grupisanja (posjeda), koje će pomoći jačanju proizvodnje na društvenom sektoru. S druge strane nemoguće je, zbog potrebe unapređenja poljoprivredne proizvodnje u cjelini, ostaviti privatni posjed po strani od ovih mjera. Kako uskladiti ova dva momenta i kakav sistem mjera poduzeti ova dva momenta i kakav sistem mjera poduzeti da se ojača socijalističke proizvodne odnose na selu.«

Autor je za grupiranje prema prilikama i mogućnostima. Pristaša je komascija po potesima i plodorednim poljima, gdje bi: »svaki seljak imao svoje zemljište na svakom potesu, či-

me bi se stvorili doduše višeparcelni posjedi, ali bi se omogućilo u perspektivi suvremeno obrađivanje zemljišta po potesima u većem kompleksu, a da se ne povrijedi privatno vlasništvo».

Komisiju, pred kojom je doktorand obranio svoju radnju, sačinjavali su profesori: Dr. Bičanić, Dr. Lang, Dr. Rajačić, Dr. Štampar, Dr. Neidhart.

Nakon što je kandidat obrazložio svoj rad, članovi komisije su postavili na njega slijedeća pitanja, na koja je uspješno odgovorio: Zašto arondacija od SRZ nije mogla stvoriti krupni poljoprivredni posjed? Što je krupni poljopr. posjed? Odnos zakona koncentracije i centralizacije u poljoprivredi i komasacije; da li potonja pomaže ili odmaže proces koncentracije? Kako se može komasacija uskladiti s razvojem socijalističkih odnosa u poljoprivredi? Da li je komasacija mjera, koja može izazvati u našoj poljoprivredi izolaciju i konzervirajne seljačkog posjeda? Kako zamišljate da proces komasacije po potesima vrše zadruge? Koja je specifičnost rješenja problema rasčepkanosti posjeda s postojanjem ag-

rarne prenaseljenosti u zemlji koja se industrijski razvija u uvjetima socijalizma? Poblize o destimulativnom djelovanju administrativnih mjera obzirom na konzekvence komasacije po potesima? Koje je djelovanje arondiranih posjeda soc. sektora na socijalistički razvoj na selu? Utjecaj poreskog sistema na drobljenje seljačkog posjeda? Što smatrate pod optimalnim stanovništvom? Pravna ograničenja u pogledu raspolaganja nekretninama opće narodne imovine. Što je negotium claudicans Dobrovoljnost kod arondacije; kako je taj elemenat u zak. o agrar. reformi a kako u komasaciji? Koje su pravne mogućnosti ograničenja cjepkanja zemljišta nakon komasacije? Kako zamišljate početak komasacionih radova u NR Bosni i Hercegovini?

Odgovor na zadnje pitanje bio je od prilike: »U BiH komasacije dosad uopće nisu azvadane. Interes ipak postoji. U krajevima, koji graniče sa Srijemom. Seljaci tamo znadu, što su komasacije. Tu bi i trebalo početi s njima«.

Dr. N. N.

Vijesti sa fakulteta u Zagrebu

Dr. Leo Randić izvanredni profesor

Odlukom Sveučilišnog Savjeta od 18. siječnja 1957 potvrđen je izbor Dr. Randića za izvanrednog profesora na Geodetskom odsjeku Arhitektonsko-Gradevinsko-Geodetskog fakulteta u Zagrebu.

Dr. Randić, rođen je 15. I. 1917 na Sušaku, gdje je i maturirao na tamošnjoj gimnaziji 1935. Studirao je u Zagrebu i Beogradu, gdje je i diplomirao 1939 na Filozofskom fakultetu. Službovao je kao profesor na gimnazijama u Peći i Sušaku do 1941 godine, kad je dodijeljen na rad u Astronomski zavod Tehničkog fakulteta u Zagrebu gdje se posvećuje radu na praktičkoj astronomiji kod prof. Abakumova. 1943 upućen je na Univerzitetu zvezdarnicu u Beč gdje se bavio pitanjem koordinatnih sistema, iz kojeg je područja 1944 doktorirao. 1948 izabran je i postavljen za docenta za predmet »Poziciona astronomija«, a nakon odlaska prof. Abakumova povjerena su mu predavanja iz predmeta »Sferna astronomija« na Geodetskom odsjeku Tehničkog fakulteta. Jugoslovenska Akademija izabrala ga je 1950 za naučnog suradnika, član je nacionalnog komi-

teta za astronomiju, gdje je sekretar komiteta.

Osim svoje disertacije objavio je Dr. Randić brojne naučne radove u astronomskim časopisima »Oservatory«, »La ricerca scientifica«, »Almanah Bošković«, »Glasnik mat. fiz. astronomski«, »The Journal of the Institute of Navigation«, te u Geodetskom listu.

Osim ove naučne djelatnosti Dr. Randić je objavio brojne članke u časopisu »Priroda« na popularan način, kao i u dnevnoj i stručnoj štampi.

Svom suradniku redakcija Geodetskog lista srdačno čestita na ovom izboru.

Dr. Ing. Nikola Čubranić redoviti profesor

Sveučilišni Savjet potvrdio je 9. III. 1957 g. izbor Vijeća Arhitektonsko-Gradevinsko-Geodetskog fakulteta, kojim se Dr. Čubranić izabire za redovitog profesora za Višu geodeziju, na Geodetskom odsjeku.

Ing. Čubranić, rodio se u Baški 1905 god., maturirao na gimnaziji u Senju 1926, a diplomirao na geodetsko-kulturno tehničkom odsjeku Tehničkog fakulteta u Zagrebu 1931.

U praksi je radio na radovima komasacija, novog državnog premjera i triangulacije itd. od 1931 do dolaska na fakultet 1945 god. Međutim, i kao profesor nije ostao izvan prakse nego je rukovodio brojnim stručnim radovima.

U decembru 1945 promoviran je na čast doktora tehničkih nauka, na osnovu disertacije »Trigonometrijsko mjerenje visina i njegova praktička upotreba« (G. L. Zgb 1947).

Publikacije: Račun izjednačenja (skripta Zagreb 1948), Geodetski priručnik (u suradnji Neidhart, Janković, Macarol Zagreb 1948), Viša Geodezija I. (Zagreb 1954).

Ostali naučni radovi i članci: Nivelman grada Zaječara, Tehnički list Zagreb 1936. Ispitivanje kontrolnih lenjirića kod polarnih planimetara, Tehnički list Zagreb 1937, Projekcioni sistemi u Hrvatskoj, Geodetski list Zagreb 1947, Tablice za redukciju dužine kod Gauss-Krügerove projekcije. G.L.

Zgb. 1948, Bazisna mreža, grada Zagreba G. L. 1948, Izbor polusnih uvjeta G.L. 1948, Pred novim metodama mjerenja G.L. 1949, Izjednačenje više točaka metodom posrednih mjerenja G.L. 1949, Bergstrandova metoda mjerenja udaljenosti, G.L. 1951, Prilog poznavanju djelovanja sistematskih pogrešaka G.L. 1952, Ocjena točnosti teodolita Wild T3 s osvrtom na potrebnu točnost u triangulaciji I. reda, G.L. 1953, Srednja pogreška dužina G.L. 1956, Točnost visinskog povezivanja otoka pomoću trigonometrijskog nivelmana G.L. 1956.

Kako se vidi prof. Čubranić je veoma plodan i aktivni suraidnik Geodetskog lista od njegovog osnivanja, a također član redakcijskog odbora od 1948. Osim ove aktivnosti prof. Čubranić je aktivni član Društva Geodeta Hrvatske, u kojem je održao niz zapaženih predavanja. Redakcija lista pridružuje se najboljim željama i čestitanjima svih prijatelja.

OSNIVANJE »GEOBIROA« BIROA ZA GEODETSKE RADOVE — ZAGREB

Prema Uredbi o katastru zemljišta, geodetska služba ima prvenstveni zadatak da radi sve poslove oko izrade i obnavljanja državnog premjera i katastra zemljišta. Ovi se radovi u NR Hrvatskoj izvode putem budžetskih ustanova i to: Ureda za triangulaciju i nivelman, te ureda za novu izmjeru zemljišta, a putem ureda za katastar vrši održavanje katastra zemljišta.

Ostali geodetski radovi koji su uslužnog karaktera, a izvode se za potrebe raznih ustanova i poduzeća, a izvode se u većem dijelu putem privatnih ovlaštenih geodetskih poslovnica. Ili raznih geodetskih grupa osnovanih pri pojedinim ustanovama ili poduzećima, a koja mogu vršiti geodetske radove u djelokrugu svoga rada, tj. za potrebe samog poduzeća ili ustanove.

Kako se državna geodetska služba radi svojih redovnih zadataka ne može baviti ovakovom vrstom radova, a da bi se zadovoljile postojeće potrebe i istodobno uveo izvjestan red u poslovanju privatnih ovlaštenih poslovnica, koje upošljavaju priličan broj vanjskih suradnika, te da bi se cijene usluga formirale na bazi rada, Geodetska uprava NRH predložila je NO kotara Zagreb da u smislu Uredbe o osnivanju poduzeća i radnji osnuje »Geodetski biro« kao poduzeće koje bi vršilo

samostalnu privrednu djelatnost iz oblasti vršenja usluga općih geodetskih radova na cijelom teritoriju NRH odnosno Jugoslavije.

NO kotara Zagreb osnovano je privrednu organizaciju »Geobiro« biro za geodetske radove u Zagrebu, sa minimalnim kapacitetom 5 radnih mjesta.

Predmet poslovanja biroa je vršenje privrednih usluga izvođenjem općih geodetskih radova kao: sva horizontalna i vertikalna snimanja za projektiranja, radove primjenjene geodezije, trasiranja saobraćajnica i elektrovodova, premjeravanja za regulacije, radove agrarnih operacija, arondacije, parcelacije, ekspropriacije, rješavanje uzurpacije šumskih površina, usluge zemljišno-knjižnim sudovima, te izradu svih vrsti geodetskih planova i karata.

Ovakvo poduzeće za potrebe područja Dalmacije osnovano je u Splitu pod nazivom »Geoservis«. Isto tako postoji namjera kod pojedinih kotareva da se osnuju slična poduzeća.

Da bi se geodetska struka afirmirala na svima poljima geodetske djelatnosti, te zauzela ono mjesto koje joj pripada, bilo je potrebno da se osnuje ovakova organizacija od koje će zajednica a i sama struka imati koristi.

Rukavina

VII Plenum Saveza geodetskih društava FNRJ

VI Plenum Saveza geodetskih društava FNRJ održan je 23 i 24 februara o. g. u Sarajevu

Na plenumu je jedno od glavnih pitanja bilo utvrđenje definitivnog programa u vezi održavanja II Kongresa geodetskih stručnjaka FNRJ.

Po prelasku na dnevni red predstavlajući Inž. R. Ukropina upoznao je članove Plenuma da Izvršni odbor Saveza nije bio u mogućnosti da blagovremeno i u dovoljnoj meri obezbedi potrebna finansijska sredstva za održavanje II Kongresa u aprilu ove godine kako je to bilo utvrđeno na VI Plenumu Saveza; zbog čega se održavanje Kongresa vremenski mora odložiti i njegov ranije utvrđeni program revidirati.

Posle duže i detaljne diskusije u kojoj su razmotreni ranije donešeni zaključci u vezi sa programom II Kongresa, VII Plenum je rešio da II Kongres ima uglavnom radni karakter tj. odustalo se od ranijeg zaključka da Kongres pored radnog ima i manifestacioni karakter.

VII Plenum je konačno zaključio:

1. II Kongres održaće se u Ohridu u vremenu od 20—23 oktobra 1957 g.;

2. Da se Kongresu podnesu referati:
I Osnovni referati:

1) O radu Saveza u periodu između I i II Kongresa;

2) Referat o državnom premeru.

II Ostali referati:

1) Sadržaj i potrebe planova i karata, tačnost i razmera;

2) Metode rada, tehnički propisi i instrumenti;

3) Kadrovi, stanje, profil stručnjaka, ovrta na rad stručnjaka, školstvo, status i profil novog stručnjaka;

4) Budući zadaci i organizacija izvršenja radova. Geomagnetizam, graniometrija, određivanje Laplasovih tačaka, međunarodne obaveze, traingulacija, nivelman;

5) Produktivnost rada u geodetskim radovima (uticaj čoveka, sredstava za proizvodnju, objektivni uslovi, stimulacija).

6) Svi referati Kongresa treba da budu štampani u Geodetskom listu;

7) Izbori delegata za Kongres da se izvrši po ključu 1:20 (jedan delegat na dvadeset članova);

8) Svi učesnici, delegati i gosti na Kongresu treba da se, preko posebnih prijave koje će u tu svrhu biti štampane i dostavljene delegatima, prijave za učešće na Kongresu i to najkasnije do 15 septembra ove godine;

9) U organizacioni odbor Kongresa izabrani su:

1) P. Miševski, predsednik organizacionog odbora,

2) D. Dimitrov,

3) Ing. D. Lazarov,

4) Ing. A. Muminagić,

5) Lj. Zadnik,

6) V. Milutinović,

7) Inž. S. Klak,

8) M. Krzić.

10) Za sastavljanje predviđenih referata Plenum je zadužio pojedina društva.

Pitanje produktivnosti rada bilo je takođe jedno od važnih pitanja koje je pretreseno na ovom plenumu.

Kroz izveštaje republičkih društava o radu njihovih komisija za proučavanje pitanja povećanja produktivnosti rada konstatovano je da se rad komisija nalazi u početnoj fazi i da kod njih još nedostaju utvrđen sistem i pravac za rad.

Plenum je kroz diskusiju po ovim pitanjima ukazao društvima smernice za rad ovih komisija stim da komisije u što kraćem roku dostave svoj materijal komisiji pri Savezu geodetskih društava kako bi ova na bazi tog materijala mogla sastviti referat o produktivnosti rada geodetskih stručnjaka koji će se podneti na Kongresu.

U daljem radu Plenuma razmatrana su i neka pitanja iz međunarodnih veza Saveza, budžet Saveza i dr.

Idući — VII Plenum Saveza održaće se septembra meseca ove godine u Titogradu.

Izvršni odbor
Saveza geodetskih društava

Jedna zanimljiva izložba u Subotici

U okviru Prvomajske proslave Sekcija Geodetskog Društva NRS u sklopu sa Društvom inženjera i tehničara sreza Subotica u zajednici sa »Higijenskim zavodom u Subotici organizovali su zajedničku izložbu u foajeu Gradske kuće. Cilj izložbe je da se upozna građanstvo sa značajem rada zdravstvene službe od XVIII i XX veka, sa projektima kao i maketama »Zdrava seoska kuća«.

Izložba je već od prvog dana privukla veliki broj posetilaca jer izloženi materijal svojom raznolikošću i interesantnošću svakom posetiocu mogao je nešto da saopšti o samom gradu Subotici i njegovim budućem razvoju, kao i o uspešnoj građevinskoj delatnosti pojedinih poljopr. dobara u srezu i planiranim novim naseljima.

Geodetska služba kao pionir u izradi svih perspektivnih planova, koji služe kao osnova za tehničku delatnost u čitavoj izgradnji, smatrala je za po-

dobru »Mala Bosna« i detaljne planove novoga premera sa sitnom parcelacijom, iz kojih posetioci mogu upoznati da je geodetsko uređenje poljoprivrednih zemljišta na bazi komasacije sa melioracijom, odnosno arondacija poseda, prvi preduslov pravilnog i racionalnog gazdinstva u poljoprivredi.

Urbanistička služba sreza izložila je regulacione planove novih naselja: Đurdina i Žednika, koji se već sprovode u život, a čija rešenja u potpunosti odgovaraju shvatanjima savremenih naselja, jer obiluju sa dovoljno planski raspoređenog zelenila, pravilnom parcelacijom i veličinom ekonomskih dvorišta, koji omogućuju pravilan i higijenski razvoj sela.

Naročito su privukli pažnju posetilaca panoi na kojima je prikazana napredna građevinska delatnost »Poljoprivrednog dobra Bikovo«, koje ima sopstvenu poljsku ciglanu, pa je sa manjim izdacima uspeo da podigne

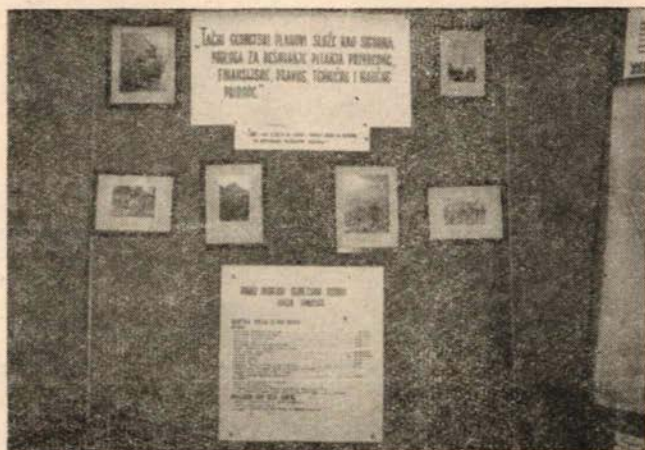
trebno da upozna šire građanstvo sa ostvarenim radovima geodetske delatnosti u srezu Subotica, iz kojih se može videti šta je dosad ostvareno na izradi novog geodetskog premera, koji je jedan od najvećih zadataka ostvarenih od oslobođenja do danas, a na kome je radilo četrdeset stručnjaka-geodeta pune tri godine. Sekcija geod. društva, također, je prikazala pregledni plan započete arondacije na poljopr.

veći broj stanbenih i ekonomskih zgrada. Lepo je prikazan i razvoj građevinske delatnosti na Stočarsko-ratarskoj stanici »Verušić«, gde se prvo započelo sa podizanjem lepih ali skupih objekata, a sada se izrađuju jeftiniji ali celishodniji. Ovde je postavljen kao vrlo važan i ozbiljan problem stanbeno-komunalna izgradnja radničkih naselja, jer postojeći stanbeni fond, naslede prošlosti, je pravo ruglo nedo-

stojno današnjeg radnog čoveka. Oko dve hiljade kuća je potpuno dotrajalo i sklono padu! Ali zato snimci novih blokova kuća svojom jednostavnom i elegantnom linijom vrlo impresivno deluju.

Kako u Subotičkom srezu preovlađuje sistem salašarskog tipa naselja, Zagreba i Krnjoul Ivan iz Daruvara, a što niukom slučaju ne odgovara savremenim društvenim koncepcijama, a kako su već izrađeni regulacioni pla-

čara i drugi šarlatana: zatim dekrete o otvaranju apoteke, postavljanju lekara, o suzbijanju raznih zaraznih bolesti (morbila, žutice, kuge, kolere, skorbuta), o zidanju prve bolnice, koja je započeta 1818 a docnije 1841 podignuta je današnja bolnica koja je u početku imala svega tri prostorije sa 20 kreveta, o teškom stanju uboškog doma koji je sklono padu itd. Iz izloženog materijala može se videti i izvestan broj žalbi apotekara i lekara, kadgod je

novi novih naselja, to je DIT smatrao kao neophodno potrebno da upozna građanstvo sa tipom zdrave seoske kuće, i zato je za ovu izložbu nabavio materijal studiozno obrađen od stručnjaka Higijenskog zavoda NR Srbije tako da se građanstvo na izložbi moglo upoznati sa nagrađenim projektima sa konkursa na temu »Zdrava seoska kuća«, koje su izradili istaknuti arhitekti iz Beograda. Pored projekata bilo je i nekoliko maketa uglednih ekonomskih dvorišta sa nameštenim stanbenim i gospodarskim zgradama, a koje su privlačile neodoljivo najmlađe posetioce, pa su neke delove i poneli za uspomenu na veliku radost priredivača!

I Državni arhiv iz Subotice izložio je i ovog puta vrlo zanimljiv materijal u vezi sa razvojem zdravstvene službe u prošlosti (od 1770 godine), kao razna naređenja kojima se zabranjuje u mnogo navrata rad nadržilekara, vra-

otvarana nova apoteka ili postavljen nov lekar, profesionalna zavist, koja je išla na štetu zdravlja građana.

A »Higijenski zavod« je izložio grafikon radanja i smrtnosti za poslednjih sto godina, iz kojeg se vidi da je najviše građana umrlo 1918, a da je smrtnost poslednjih godina osetno opala, ali je još uvek dosta visoka. Postoji i grafikon smrtnosti u vezi sa stanbenim prostorijama, koji pokazuje da je smrtnost utoliko veća ukoliko su stanovi vlažni i ne higijenski.

U toku deset dana kako je izložba otvorena interes za istu ne pada, svakodnevno je poseti prosečno oko osam stotina, nedeljom i pijačnim danima i preko hiljadu posetilaca. Knjiga »Utišaka« očigledno potvrđuje da je izložba uspela i probudila interes kod širokog kruga građanstva što je po mom mišljenju i bio cilj organizatora.

Subotica, 8 maja 1957

I. Rackov, prof.

Godišnja skupština sekcija ovlaštenih geodeta

DRUŠTVA NR SRBIJE

U Beogradu 19 februara 1957 godine u prostorijama Društva Inženjera i tehničara održana je prva godišnja skupština Sekcije ovlaštenih geodeta Geodetskog društva NR Srbije. Na skupštini je prisustvovao sekretar geodetskog društva NRS drug geom. Čirković Borivoje. Na istoj se je u glavnom diskutovalo o pokrenutoj akciji socijalnog osiguranja ovl. geodeta od strane Saveza geodetskih društava FNRJ i rešeno da se ta akcija i dalje nastavi.

Izabrat je novi upravni odbor u koji su izabrati sledeći drugovi: za pretsednika Palikuća Milenko iz Zemuna, potpretsednik Milenović Miodrag iz St. Bečeja, sekretar je Ostan Franc iz Subotice, a članovi upravnog odbora su Nešić Dušan iz Niša i Alempijević Stevan iz Subotice.

U nadzorni odbor izabrati su Raičević Ing. Veliša iz Beograda, Batak Milovan i Martinić Slavko iz Novog Sada.

Kao delagati na Kongres geodetskih inženjera i geometara Jugoslavije, predloženi su Milenović Miodrag, Palikuća Milenko i Nešić Dušan.

Istoga dana održata je i prva godišnja skupština »Fonda uzajamne po-

moći ovl. geodeta sa teritorije FNJR«. Na skupštini je istaknut uspeh i rad ovoga Fonda i rešeno da se nastoji da se svi ovl. geodeti u isti učlane. U upravni odbor izabrati su za pretsednika Ostan Franc iz Subotice, I podpretsednik Kurtović Josip iz Vinkovaca, II podpretsednik Čubranić Vladimir iz Zagreba, I sekretar Alempijević Stevan iz Subotice, II sekretar Zboržil Jaroslav iz Zagreba, blagajnik ing. Kemenji Geza iz Subotice. U nadzorni odbor ušli su Radulaški Milivoje iz Sente, Milenović Miodrag iz St. Bečeja i Petrešević Samuilo iz Kutine.

DRUŠTVA NR HRVATSKE

U Zagrebu je 31 marta ovg. također održata prva godišnja skupština sekcija ovl. geodeta Geodetskog društva NR Hrvatske na kojoj je izabrat sledeći upravni odbor za pretsednika Kurtović Josip iz Vinkovaca, potpretsednici Kopač Vojislav iz Zagreba i ing. Averin Evgenije iz Zagreba, tajnici ing. Zvonimir Đurdan i ing. Kalodera Jakša iz Zagreba, a v. d. blagajnik ing. Averin Evgenije. U nadzorni odbor izabrati su Tripalo Boža i Werft Milan iz Zagreba, te Krnjoul Ivan iz Daruvara.

Putnik